

STANOVISKO SVAZU ENERGETIKY ČESKÉ REPUBLIKY K VYHLÁŠCE O ENERGETICKÉM AUDITU A SYSTÉMU HOSPODAŘENÍ S ENERGIÍ

Č. J.: SEČR/2025/10

Kontaktní osoba: Jan Šebesta, jan.sebesta@svazenergetiky.cz

15. 12. 2025

Svaz energetiky České republiky (SEČR) požaduje vypustit automatickou a plošnou aplikaci postupů a tabulkových náležitostí pro energetické audity na společnosti se zavedeným systémem energetického managementu (EnMS) v souladu s normou ISO 50001.

Dále požadujeme upravit emisní faktor elektřiny z veřejné sítě na hodnotu 0,369, která lépe odráží reálnou elektřinu dodávanou z veřejné sítě po odečtení vlastní spotřeby a přenosových ztrát.

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. K § 5

V souvislosti s požadavky vyplývajícími z této vyhlášky (viz vyplňování údajů dle příloh č. 1, č. 2 a č. 3) **nelze automaticky a plošně aplikovat postupy a tabulkové náležitosti této vyhlášky na organizace, které již mají zaveden a certifikován systém energetického managementu (EnMS) v souladu s normou ISO 50001.**

Norma ISO 50001 je založena na procesním přístupu, cyklu PDCA a řízení významných užití energie (SEU) v rozsahu, který si organizace sama stanoví na základě svých skutečných provozních potřeb. **Detail, struktura a způsob vedení dokumentace v rámci EnMS jsou vždy závislé na konkrétním subjektu, jeho druhu výrobní činnosti, využití energie, portfoliu provozoven a vnitřně nastavených procesech,** ne na jednotném řešení pomocí šablon využívaných pro energetický audit jako je uvedeno v požadavcích této vyhlášky.

V případě organizace, která má **certifikovaný EnMS napříč celým portfoliem provozoven,** jsou jednotlivé provozovny vyhodnoceny v rámci systému jako **významná užití energie (SEU).** Z hlediska certifikační autority je podstatné, že jsou SEU řízena a monitorována v souladu s požadavky normy, ne aby byla SEU vykazována prostřednictvím tabulek či příloh, které vyhláška předpokládá u subjektů bez certifikovaného systému.

Požadavek, aby byly svým způsobem **dodatečně vyplňovány tabulky uvedené v přílohách č. 1, č. 2 a č. 3 této vyhlášky:**

- a) neodpovídá reálnému nastavení a logice zavedeného EnMS** (který předpokládá kontinuitu dat – každoročně prováděné audity ze strany certifikační autority),
- b) představuje nepřiměřenou administrativní zátěž,**
- c) povede k vytváření dokumentů, které nejsou pro fungování EnMS využitelné a certifikační autoritou nebudou posuzovány.**

Takový postup by byl tedy v rozporu s účelem jak normy ISO 50001, tak i se samotným smyslem legislativního uznání EnMS jako rovnocenné alternativy k energetickému auditu.

Z výše uvedených důvodů je třeba konstatovat, že **požadavky vyhlášky týkající se konkrétních tabulek/struktury výstupů nelze plně aplikovat na subjekty s certifikovaným EnMS**, protože by to nebylo funkční, účelné ani v souladu se systémovým řízením hospodaření s energií dle ISO 50001. Organizace splňuje svou legislativní povinnost prostřednictvím svého certifikovaného EnMS, jehož nastavení a dokumentace je vedena v rozsahu a formě, která odpovídá systému a certifikačním požadavkům.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

2. K § 5 odst. 2 až 5

Žádáme v § 5 vypustit odstavce 2 až 5 bez náhrady. Alternativně je požadujeme nahradit novým odstavcem 2:

„(2) Přezkoumání spotřeby energie se provádí v souladu s požadavky harmonizované technické normy upravující systém managementu hospodaření energií a zahrnuje zpracování přehledu energetických vstupů a užití energie, stanovení ukazatelů energetické náročnosti a jejich výchozích stavů, pravidelné sledování a měření významných užití energie v odpovídající frekvenci, včetně evidence způsobu, času a odpovědnosti za odečet, a dále identifikaci a hodnocení příležitostí ke zlepšování energetické účinnosti.“

Stávající odstavec (6) se označí jako odstavec (3).

Odůvodnění:

Požadavky na to, jak má být systém energetického managementu (EnMS) zaveden, řízen a udržován, jsou jednoznačně stanoveny v normě ISO 50001. Norma ISO 50001 stanovuje povinnost provádět přezkoumání spotřeby energie, určovat významná užití energie, stanovovat energetické ukazatele (EnPI), výchozí stavy (EnB) i určit způsob jejich monitoringu a měření – ovšem způsobem, který odpovídá řízení organizace, struktuře jejích provozoven a reálnému fungování systému.

Organizace si v rámci požadavků normy nastavuje postupy, rozsah detailu vykazování, strukturu dokumentace i způsob vyhodnocování spotřeby energie v souladu se svými skutečnými provozními potřebami, nikoli podle jednotných šablon nebo tabulkových příloh.

Z tohoto důvodu není možné požadovat, aby přezkoumání spotřeby energie v rámci certifikovaného EnMS bylo vykonáváno přesně v rozsahu uvedeném v přílohách č. 1–3 vyhlášky, tj.:

- bilance energetických vstupů podle přílohy č. 1,
- analýza užití energie podle přílohy č. 2,
- ukazatele energetické náročnosti a výchozí stavy podle přílohy č. 3,
- dle příloh uvedených v §10.

Tyto tabulkové a formální náležitosti jsou určeny pro účely energetického auditu, ne pro organizace, které plní legislativní povinnost prostřednictvím certifikovaného EnMS. Například v § 10 odst. 5 se předpokládá, že v případě nesplnění požadavků má být zpracováno technické nebo ekonomické odůvodnění energetickým specialistou. V certifikovaném systému EnMS však role energetického specialisty nefiguruje, neboť procesy hodnocení a odůvodnění jsou v souladu s normou ISO 50001

prováděny interně nastavenými mechanismy systému řízení a ověřovány v rámci auditu certifikační autoritou.

Ustanovení vyhlášky § 5 odst. 2 až odst. 5 jsou v systému EnMS řešena prostřednictvím požadavků ISO 50001, a proto by neměly být na subjekty se zavedeným EnMS uloženy další formální náležitosti, které by neodpovídaly nastavenému systému, představovaly nadbytečnou administrativní zátěž a nebyly využitelné ani certifikační autoritou.

Tato připomínka je zásadní.

3. K příloze č. 7

Žádáme nahradit emisní faktor pro „*elektřinu z veřejné sítě*“ hodnotou 0,369.

Odůvodnění:

Uvedená hodnota emisního faktoru pro elektřinu z veřejné sítě 0,34 odpovídá emisnímu faktoru CO₂ z hrubé výroby elektřiny pro rok 2024. Výpočet hodnoty emisního faktoru CO₂ z hrubé výroby elektřiny byl podle materiálu MPO „*Hodnota emisního faktoru CO₂ z výroby a spotřeby elektřiny*“ proveden na základě následující metodiky: Primární energie fosilních paliv v daném roce vsazených (podle jednotlivých paliv) na hrubou výrobu elektřiny byla násobena specifickými emisními faktory pro daná paliva (případně pro paliva příbuzná). Výsledná sumární hodnota je vydělena celkovou hrubou výrobou elektřiny v ČR.

Tímto postupem je ovšem fakticky stanoven emisní faktor elektřiny na svorkách generátorů elektráren. Takový faktor nemá pro energetický audit praktický význam, protože energetická hospodářství zpravidla nejsou přímo připojená na svorky generátorů elektráren a rozhodně ho nelze zaměňovat s úrovní „*elektřina z veřejné sítě*“. Pro výpočet emisního faktoru „*elektřina z veřejné sítě*“ by měla být výsledná finální hodnota vydělena čistou výrobou elektřiny v ČR (tj. hrubou výrobou elektřiny po odečtení technologické vlastní spotřeby elektřiny na výrobu elektřiny) a po odečtení ztrát elektřiny alespoň v přenosové soustavě, protože ani k přenosové soustavě nejsou v praxi žádná energetická hospodářství připojena.

Podle Roční zprávy o provozu elektrizační soustavy České republiky za rok 2024 zpracované Energetickým regulačním úřadem činila v roce 2024 hrubá výroba elektřiny 73 881,8 GWh, technologická vlastní spotřeba elektřiny na výrobu elektřiny byla 4 899,4 GWh a ztráty v přenosové soustavě dosáhly 915,5 GWh. Čistá výroba elektřiny po odečtení ztrát v přenosové soustavě tedy dosáhla 68 066,9 GWh. Pokud pro výpočet emisního faktoru použijeme tuto hodnotu, bude potřeba navržený emisní faktor 0,340 vynásobit koeficientem 1,0854 a dospějeme k hodnotě 0,369. Tuto hodnotu emisního faktoru pro elektřinu z veřejné sítě pokládáme za minimální, protože při korektním výpočtu emisního faktoru by bylo potřeba v závislosti na napěťové hladině, na které se odběr elektřiny uskutečňuje, zohlednit ještě ztráty v distribuční soustavě, k tomu však již nejsou podrobná statistická data k dispozici.

Tato připomínka je zásadní.

4. K důvodové zprávě – zvláštní části

Žádáme ve zvláštní části důvodové zprávy v odůvodnění přílohy č. 7 uvést konkrétní metodiku stanovení emisního faktoru pro „elektřinu z veřejné sítě“ a rok, ke kterému se vztahují vstupní údaje.

Odůvodnění:

V odůvodnění přílohy č. 7 je pouze uvedeno, že „Emisní faktor pro elektřinu je vypočten na základě statistických dat Ministerstva průmyslu a obchodu.“ Jednak se nejedná o emisní faktor pro libovolnou elektřinu, ale o emisní faktor pro dodávku elektřiny z veřejné sítě a jednak by s ohledem na transparentnost postupu bylo vhodné, aby předkladatel uvedl konkrétní metodiku, kterou pro stanovení tohoto klíčového emisního faktoru použil, zvláště pokud dochází k jeho zásadnímu snížení oproti vyhlášce č. 140/2021 Sb. Na základě statistických dat lze totiž vypočítat nejrůznější emisní faktory, jak ostatně ukazuje i předcházející připomínka.

Tato připomínka je zásadní.